

Grozījumi:

10.05.2018. likums / LV, 101 (6187), 24.05.2018. / Stājas spēkā 25.05.2018.

Saeima ir pieņēmusi un Valsts
prezidents izsludina šādu likumu:

Gaisa kuģu pasažieru datu apstrādes likums

I nodaļa Vispārīgie noteikumi

1. pants. Likumā lietotie termini

(1) Likumā ir lietoti šādi termini:

1) **Eiropas Savienības iekšējais gaisa pārvadājums** — starptautisks lidojums, kura sākumpunkts vai apstāšanās vieta ir citā dalībvalstī Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 27. aprīļa direktīvas (ES) 2016/681 par pasažieru datu reģistra (PDR) datu izmantošanu teroristu nodarījumu un smagu noziegumu novēršanai, atklāšanai, izmeklēšanai un saukšanai pie atbildības par tiem izpratnē (turpmāk — dalībvalsts), bet plānotā apstāšanās vieta vai plānotais galapunkts ir Latvijas teritorijā vai kura sākumpunkts vai apstāšanās vieta ir Latvijas teritorijā, bet apstāšanās vieta vai galapunkts — citā dalībvalstī;

2) **Eiropas Savienības ārējais gaisa pārvadājums** — starptautisks lidojums, kura sākumpunkts vai apstāšanās vieta ir valstī, kas nav dalībvalsts (turpmāk — trešā valsts), bet plānotā apstāšanās vieta vai plānotais galapunkts ir Latvijas teritorijā vai kura sākumpunkts vai apstāšanās vieta ir Latvijas teritorijā, bet apstāšanās vieta vai galapunkts — trešā valstī.

3) **gaisa pārvadātājs** — persona, kurai ir derīga darbības licence vai līdzvērtīgs dokuments, kas ļauj ar gaisa kuģi veikt pasažieru komercpārvadājumus;

4) **pasažieris** — jebkura persona, izņemot gaisa kuģa apkalpes locekļus, kuru pārvadā vai ir paredzēts pārvadāt gaisa kuģī ar gaisa pārvadātāja piekrišanu, ko apliecina attiecīgās personas reģistrācija pasažieru sarakstā;

5) **pasažieru dati** — ziņas, ko apstrādā gaisa pārvadātāju rezervācijas sistēmās, izlidošanas kontroles sistēmās (sistēmas, kuras izmanto, lai reģistrētu pasažierus gaisa pārvadājumiem) vai līdzvērtīgās sistēmās, lai nodrošinātu personas vai tās vārdā pieteiktā gaisa pārvadājuma rezervācijas apstrādi un kontroli;

6) **Pasažieru informācijas nodaļa** — pasažieru datu apstrādei norīkota Drošības policijas struktūrvienība.

(2) Šā likuma izpratnē ar terminu "smagi noziegumi" saprot šā likuma pielikumā minētos noziedzīgos nodarījumus, par kuriem var piemērot brīvības atņemšanas sodu vai ar brīvības atņemšanu saistītu drošības līdzekli, kura maksimālais ilgums ir vismaz trīs gadi saskaņā ar dalībvalsts tiesību aktiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 10.05.2018. likumu, kas stājas spēkā 25.05.2018.)

2. pants. Likuma mērķis

Likuma mērķis ir nodrošināt pasažieru datu apstrādi, kas nepieciešama, lai veiktu analīzi noziegumu, kas saistīti ar terorismu, un smagu noziegumu novēršanai, atklāšanai, kā arī valsts drošības apdraudējumu novēršanai.

(10.05.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 25.05.2018.)

3. pants. Reģistra pārzinis, turētājs un reģistra uzdevumi

(1) Gaisa kuģu pasažieru datu reģistrs (turpmāk — reģistrs) ir valsts informācijas sistēma, kuras pārzinis un turētājs ir Drošības policija. Iekšlietu ministrijas Informācijas centrs nodrošina reģistra tehnisko resursu funkcionalitāti.

(2) Reģistrs nodrošina iestādēm iespēju saņemt tajā iekļautos tādus pasažieru datus, kuri nepieciešami noziegumu, kas saistīti ar terorismu, un smagu noziegumu novēršanai, atklāšanai, kā arī valsts drošības apdraudējumu novēršanai.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 10.05.2018. likumu, kas stājas spēkā 25.05.2018.)

II nodaļa

Reģistrā iekļaujamās ziņas, to iekļaušanas kārtība un glabāšana

4. pants. Reģistrā iekļaujamās ziņas

Reģistrā iekļauj šādas ziņas:

- 1) gaisa pārvadājuma ieraksta rādītājs;
- 2) rezervēšanas un biļetes izsniegšanas datums;
- 3) paredzētā gaisa pārvadājuma datums;
- 4) pasažiera vārds, uzvārds;
- 5) pasažiera adrese un kontaktinformācija (tālruna numurs, e-pasta adrese);
- 6) maksājumu informācija, kā arī rēķina nosūtīšanas adrese;
- 7) informācija par konkrētā gaisa pārvadājuma maršrutu;
- 8) priekšrocību kartes veids, numurs, īpašnieks;
- 9) tūrisma operators un tūrisma aģents;
- 10) pasažiera statuss gaisa pārvadājuma laikā, tostarp reģistrēta pasažiera statuss, informācija par neierašanos uz gaisa pārvadājumu vai ierašanos uz gaisa pārvadājumu bez iepriekšējas rezervēšanas;
- 11) informācija par atdalītajām rezervācijām;
- 12) īpašu kategoriju personas datus nesaturošas vispārīgas piezīmes (piemēram, atzīme par to, ka bērns ceļo bez pavadoņa, valoda, kādā tas runā, bērnu līdz izlidošanai pavadošās personas vārds un kontaktinformācija, kā arī radniecība ar bērnu, bērnu pēc ielidošanas sagaidošās personas vārds un kontaktinformācija, kā arī radniecība ar bērnu, darbinieks, kas bērnu pavada līdz izlidošanai vai pēc ielidošanas);
- 13) biļetes numurs, biļetes izdošanas datums, vienvirziena biļete, automātiskie biļetes tarifa lauki;
- 14) sēdvietas numurs;
- 15) koplietošanas kodi;

16) izlidošanas kontroles sistēmā pieejamās ziņas par pasažiera nodoto bagāžu — skaits un svars, identifikācijas numurs, bagāžas pārvadātāju kods, bagāžas statuss (piemēram, nodota, izsniegta, nozagta, bojāta, konfiscēta), bagāžas izsniegšanas vieta;

17) tā paša gaisa pārvadājuma ieraksta rādītāja citu gaisa kuģa pasažieru skaits, vārdi, uzvārdi;

18) visi iepriekšējās pasažiera informācijas dati (pasažiera ceļošanas dokumenta tips, numurs, izdevējvalsts un derīguma termiņš, pilsonība, vārds, uzvārds, dzimums, dzimšanas datums, gaisa pārvadātājs, gaisa pārvadājuma numurs, izlidošanas un ielidošanas laiks, izlidošanas un ielidošanas lidosta, izlidošanas un ielidošanas datums, valsts robežas šķērsošanas vieta, caur kuru pasažieris ieceļos Latvijas Republikā, citu gaisa kuģa pasažieru skaits);

19) *(izslēgts ar 10.05.2018. likumu);*

20) visas vēsturiskās izmaiņas šajā pantā norādītajos datos.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 10.05.2018. likumu, kas stājas spēkā 25.05.2018.)

5. pants. Gaisa pārvadātāju pienākums nosūtīt pasažieru datus to automatizētai iekļaušanai reģistrā

(1) Gaisa pārvadātājam saistībā ar Eiropas Savienības ārējo gaisa pārvadājumu ir pienākums ne agrāk kā 48 stundas un ne vēlāk kā 24 stundas pirms paredzētā izlidošanas laika un tūlīt pēc tam, kad pirms izlidošanas vairs nav iespējama pasažieru iekāpšana gaisa kuģī vai izkāpšana no tā, automatizētai iekļaušanai (turpmāk — iekļaušana) reģistrā nosūtīt šā likuma 4. pantā minētos pasažieru datus tādā apjomā, kādā gaisa pārvadātājs tos apstrādā savas komercdarbības ietvaros, lai sniegtu gaisa pārvadājuma pakalpojumu.

(2) Gaisa pārvadātājam saistībā ar Eiropas Savienības iekšējo gaisa pārvadājumu ir pienākums ne agrāk kā 48 stundas un ne vēlāk kā 24 stundas pirms paredzētā izlidošanas laika un tūlīt pēc tam, kad pirms izlidošanas vairs nav iespējama pasažieru iekāpšana gaisa kuģī vai izkāpšana no tā, iekļaušanai reģistrā nosūtīt šā likuma 4. pantā minētos pasažieru datus tādā apjomā, kādā gaisa pārvadātājs tos apstrādā savas komercdarbības ietvaros, lai sniegtu gaisa pārvadājuma pakalpojumu, ja ir saņemts Pasažieru informācijas nodaļas pieprasījums sniegt pasažieru datus attiecībā uz konkrēto maršrutu.

(3) Ja pasažieru datus, kas nosūtīti iekļaušanai reģistrā saskaņā ar šā panta pirmo un otro daļu, ir veiktas izmaiņas, gaisa pārvadātājs attiecīgos pasažieru datus nosūta pēc tam, kad vairs nav iespējama pasažieru iekāpšana gaisa kuģī vai izkāpšana no tā.

(4) Steidzamā gadījumā, kad saņemts Pasažieru informācijas nodaļas pieprasījums sniegt pasažieru datus, gaisa pārvadātājs pieprasītos pasažieru datus to iekļaušanai reģistrā nosūta pieprasījumā norādītajā termiņā, kas nav īsāks par četrām stundām.

(5) Ja gaisa pārvadājuma kodus kopīgi lieto viens vai vairāki gaisa pārvadātāji, pienākums nosūtīt visu gaisa kuģa pasažieru datus to iekļaušanai reģistrā ir tam gaisa pārvadātājam, kurš veic gaisa pārvadājumu.

(6) Ministru kabinets nosaka prasības attiecībā uz pasažieru datu nosūtīšanu un iekļaušanu reģistrā.

6. pants. Pasažieru informācijas nodaļas tiesības pieprasīt pasažieru datu nosūtīšanu to iekļaušanai reģistrā

(1) Pasažieru informācijas nodaļai ir tiesības pieprasīt, lai gaisa pārvadātājs nosūta iekļaušanai reģistrā pasažieru datus par Eiropas Savienības iekšējiem gaisa pārvadājumiem, ja Pasažieru informācijas nodaļai vai šā likuma 10. pantā minētajai iestādei ir pamats uzskatīt, ka pieprasītie pasažieru dati var palīdzēt novērst vai atklāt noziegumus, kas saistīti ar terorismu, smagu noziegumu vai novērst valsts drošības apdraudējumu.

(2) Pasažieru informācijas nodaļa, pieprasot, lai gaisa pārvadātāji nosūta iekļaušanai reģistrā pasažieru datus par Eiropas Savienības iekšējiem gaisa pārvadājumiem, norāda to sniegšanas laikposmu, kas nav garāks par turpmākajiem sešiem mēnešiem.

(3) Gadījumā, kad jārikojas nekavējoties, lai novērstu teroraktu vai reālu personas dzīvības vai veselības apdraudējumu, Pasažieru informācijas nodaļai ir tiesības pieprasīt, lai gaisa pārvadātājs sniedz pasažieru datus to iekļaušanai reģistrā citā termiņā, kas nav īsāks par četrām stundām.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 10.05.2018. likumu, kas stājas spēkā 25.05.2018.)

7. pants. Pasažieru datu depersonalizēšana

(1) Pasažieru datus, kuri pēc to iekļaušanas reģistrā ir glabāti sešus mēnešus, depersonalizē, maskējot (padarot neredzamas, bet nedzēšot) šādas personu identificējošas ziņas:

- 1) vārds, uzvārds;
- 2) adrese un kontaktinformācija;
- 3) maksājumu informācija un rēķina nosūtīšanas adrese, ja šo informāciju var izmantot personas identificēšanai;
- 4) priekšrocību kartes veids, numurs, īpašnieks;
- 5) šā likuma 4. panta 12. punktā norādītās vispārīgās piezīmes, ciktāl tās var izmantot personas identificēšanai;
- 6) visi iepriekšējās pasažiera informācijas dati, izņemot šādus datus:
 - a) valsts robežas šķērsošanas vieta, caur kuru pasažieris ieceļos Latvijas Republikā,
 - b) gaisa pārvadājuma numurs,
 - c) gaisa kuģa izlidošanas un ielidošanas laiks,
 - d) kopējais pasažieru skaits gaisa kuģī,
 - e) ceļošanas dokumenta izdevējvalsts un derīguma termiņš,
 - f) pasažiera dzimums,
 - g) gaisa pārvadātājs.

(2) Ja noziegumu, kas saistīti ar terorismu, smagu noziegumu novēršanai, atklāšanai vai valsts drošības apdraudējumu novēršanai nepieciešams iegūt reģistrā iekļautos pasažieru datus, Pasažieru informācijas nodaļai pēc tam, kad saņemta tiesneša piekrišana iestādes pieprasījumam izsniegt pasažieru datus, ir tiesības depersonalizētos pasažieru datus personalizēt un pieprasītajā apjomā izsniegt attiecīgajai iestādei.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 10.05.2018. likumu, kas stājas spēkā 25.05.2018.)

8. pants. Pasažieru datu glabāšanas termiņš

Pasažieru datus reģistrā glabā piecus gadus no to iekļaušanas dienas, bet pēc minētā termiņa beigām automātiski dzēš.

III nodaļa Pasažieru datu izsniegšana

9. pants. Pasažieru datu automatizēta pārbaude reģistrā

(1) Reģistrā iekļautie dati par personu (vārds, uzvārds, dzimums, dzimšanas datums, pilsonība), ceļošanas dokumentu (dokumenta tips, numurs, izdevējvalsts, derīguma termiņš) un maksāšanas līdzekli (maksāšanas līdzekļa veids, bankas maksājumu kartes numurs un derīguma termiņš) tiek automatizēti pārbaudīti, salīdzinot tos ar attiecīgiem datiem par personām, ceļošanas dokumentiem un maksāšanas līdzekļiem, kas iekļauti šādās informācijas sistēmās:

- 1) Integrētās iekšlietu informācijas sistēmas personu, mantu un dokumentu atrašanās vietas noskaidrošanas reģistrā;

- 2) Integrētās iekšlietu informācijas sistēmas apakšsistēmā "Nederīgo dokumentu reģistrs";
- 3) Šengenas informācijas sistēmā;
- 4) Starptautiskās Kriminālpolicijas organizācijas (Interpola) Nozagto un pazaudēto ceļošanas dokumentu datubāzē;
- 5) Starptautiskās Kriminālpolicijas organizācijas (Interpola) datubāzēs attiecībā uz meklējamām personām.

(2) Par datu automatizētās pārbaudes rezultātā konstatēto sakritību reģistrs nosūta automātisku paziņojumu Pasažieru informācijas nodaļai, norādot tos pasažieru datus, kuri reģistrā iekļauti saistībā ar konkrēto ierakstu.

(3) Apstrādājot reģistra automatiskajā paziņojumā ietvertos datus, Pasažieru informācijas nodaļa pārliecinās par automatizētās pārbaudes rezultāta precizitāti attiecīgajā informācijas sistēmā. Pārliecinājusies par datu atbilstību, Pasažieru informācijas nodaļa rīkojas, ievērojot šā panta pirmajā daļā minēto informācijas sistēmu darbību regulējošus normatīvos aktus.

(4) Individuālajā pārbaudē neapstiprinātu automatizētu pārbaudes rezultātu var glabāt, līdz tiek dzēsti tā pamatā esošie pasažiera dati.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 10.05.2018. likumu, kas stājas spēkā 25.05.2018.)

10. pants. Tiesības pieprasīt pasažieru datus

Ja ir pamats uzskatīt, ka pasažieru dati var palīdzēt novērst vai atklāt noziegumus, kas saistīti ar terorismu, smagu noziegumu vai arī novērst valsts drošības apdraudējumu, pēc tiesneša piekrišanas saņemšanas tiesības lūgt izsniegt reģistrā iekļautos pasažieru datus ir šādām iestādēm atbilstoši to kompetencei:

- 1) Drošības policijai;
- 2) Valsts policijai;
- 3) Valsts robežsardzei;
- 4) Iekšējās drošības birojam;
- 5) Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam;
- 6) Militārajai policijai;
- 7) Militārās izlūkošanas un drošības dienestam;
- 8) Satversmes aizsardzības birojam;
- 9) Valsts ieņēmumu dienesta nodokļu un muitas policijai, Iekšējās drošības pārvaldei;
- 10) prokuratūrai.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 10.05.2018. likumu, kas stājas spēkā 25.05.2018.)

11. pants. Iestādes pieprasījums izsniegt pasažieru datus

Pasažieru datu saņemšanai no reģistra šā likuma 10. pantā minētās iestādes vērsas rajona (pilsētas) tiesā pēc iestādes atrašanās vietas ar rakstveida pieprasījumu. Pieprasījumā norāda:

- 1) pieprasījumu izteikušās amatpersonas vārdu, uzvārdu un amatu. Valsts drošības iestādes, kurām šajā punktā minētās informācijas norādīšana nozīmē valsts noslēpuma izpaušanu, pieprasījumā norāda savu nosaukumu;
- 2) laikposmu (ne garāku par sešiem mēnešiem), par kuru nepieciešams saņemt pasažieru datus, kas jau ir vai

tiks iekļauti reģistrā;

3) pasažieru datu nepieciešamības pamatojumu;

4) sasniedzamo mērķi;

5) iemeslu, kas neļauj sasniegt šo mērķi vai būtiski apgrūtina tā sasniegšanu tādā gadījumā, ja pasažieru dati netiks izsniegti;

6) atlases kritērijus, lai iegūtu nepieciešamās šā likuma 4. pantā minētās ziņas.

12. pants. Tiesneša piekrišana pasažieru datu izsniegšanai

(1) Lai sniegtu piekrišanu pasažieru datu izsniegšanai no reģistra, tiesnesis iepazīstas ar šā likuma 11. pantā minēto pieprasījumu un, ja nepieciešams, citiem materiāliem, ar kuriem pamatots pieprasījums.

(2) Piekrišanu pasažieru datu izsniegšanai no reģistra, kā arī atteikumu tiesnesis noformē atsevišķa dokumenta vai rezolūcijas veidā. Tiesneša lēmums nav pārsūdzams.

(3) Tiesnesis sniegto piekrišanu var pagarināt par sešiem mēnešiem, ja nav zudis norādītais pamats pasažieru datu saņemšanai no reģistra. Tiesnesim ir tiesības pagarināt pasažieru datu saņemšanas termiņu neierobežoti daudz reizi.

13. pants. Pasažieru datu izsniegšanas pieprasījuma izpilde

(1) Šā likuma 10. pantā minētā iestāde 10 darbdienu laikā no dienas, kad saņēmusi tiesneša piekrišanu, iesniedz Pasažieru informācijas nodaļai pieprasījumu izsniegt pasažieru datus. Ja iestāde nav ievērojusi noteikto termiņu, Pasažieru informācijas nodaļa atsakās izsniegt pieprasītos pasažieru datus.

(2) Pasažieru informācijas nodaļa 30 dienu laikā no šā panta pirmajā daļā noteiktajā termiņā iesniegtā pieprasījuma saņemšanas dienas izsniedz iestādei pieprasītos pasažieru datus vai iekļauj reģistrā pieprasījumā norādītos ziņu atlases kritērijus, ja pieprasīti reģistrā vēl neiekļauti pasažieru dati.

(3) Ja zudis pamats pieprasīt un saņemt pasažieru datus, iestāde, kas tos pieprasīja, nekavējoties informē Pasažieru informācijas nodaļu.

(4) Ja zudis pamats pieprasīt un izsniegt pasažieru datus, Pasažieru informācijas nodaļa nekavējoties izbeidz to izsniegšanu attiecīgajai iestādei.

14. pants. Pasažieru datu izsniegšana steidzamos gadījumos

(1) Gadījumā, kad jārikojas nekavējoties, lai novērstu teroraktu vai reālu personas dzīvības vai veselības apdraudējumu, Pasažieru informācijas nodaļai ir tiesības izsniegt pasažieru datus no reģistra bez tiesneša piekrišanas.

(2) Pasažieru datu saņemšanai no reģistra saskaņā ar šā panta pirmo daļu šā likuma 10. pantā minētās iestādes vēršas Pasažieru informācijas nodaļā ar pieprasījumu. Pieprasījumā norāda:

1) pieprasījumu izteikušās amatpersonas vārdu, uzvārdu un amatu. Valsts drošības iestādes, kurām šajā punktā minētās informācijas norādīšana nozīmē valsts noslēpuma izpaušanu, pieprasījumā norāda savu nosaukumu;

2) pieprasīto pasažieru datu saņemšanas steidzamības pamatojumu un laikposmu, par kuru nepieciešams saņemt pieprasītos pasažieru datus;

3) atlases kritērijus, lai iegūtu nepieciešamās šā likuma 4. pantā minētās ziņas.

(3) Pasažieru informācijas nodaļa atsakās izsniegt pieprasītos pasažieru datus, ja pieprasījumā nav ietverta šā panta otrajā daļā minētā informācija.

(4) Iestāde, kas iesniegusi pieprasījumu, ne vēlāk kā 72 stundu laikā informē rajona (pilsētas) tiesu pēc iestādes atrašanās vietas par pasažieru datu izsniegšanu no reģistra, norādot pieprasīto pasažieru datu saņemšanas steidzamības pamatojumu, kā arī šā likuma 11. pantā minēto informāciju.

(5) Tiesnesis izvērtē iestādes pieprasījuma un datu izsniegšanas pamatotību un noformē lēmumu atsevišķa dokumenta vai rezolūcijas veidā. Tiesneša lēmums nav pārsūdzams.

(6) Ja tiesnesis iestādes pieprasījumu un pasažieru datu izsniegšanu ir atzinis par nepamatotu, attiecīgā iestāde par to informē Pasažieru informācijas nodaļu un nekavējoties iznīcina saņemtos pasažieru datus.

(7) Pasažieru informācijas nodaļa izbeidz pasažieru datu izsniegšanu no reģistra, ja 72 stundu laikā nav saņēmusi tiesneša piekrišanu.

IV nodaļa

Pasažieru datu apmaiņa starp valstīm un starptautiskajām organizācijām

(Nodaļas nosaukums ar grozījumiem, kas izdarīti ar 10.05.2018. likumu, kas stājas spēkā 25.05.2018.)

15. pants. Pasažieru datu izsniegšanas pamats

Pasažieru informācijas nodaļa var izsniegt dalībvalsts Pasažieru informācijas nodaļai, trešai valstij, starptautiskajai organizācijai vai tās aģentūrai pasažieru datus no reģistra, ja ir pamats uzskatīt, ka tie pieprasījuma iesniedzējam var palīdzēt novērst vai atklāt noziegumu, kas saistīts ar terorismu, smagu noziegumu vai novērst valsts drošības apdraudējumu. Pasažieru datus no reģistra pēc ārvalsts kompetentās iestādes vai starptautiskās organizācijas vai tās aģentūras pieprasījuma var izsniegt ar tiesneša piekrišanu, izņemot šā likuma 14. panta pirmajā daļā minēto gadījumu.

(10.05.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 25.05.2018.)

15.¹ pants. Pasažieru datu apmaiņa starp dalībvalstīm un starptautiskajām organizācijām

(1) Lai saņemtu pasažieru datus no dalībvalsts Pasažieru informācijas nodaļas, iestādes, kurām ir tiesības pieprasīt pasažieru datus šā likuma 10. un 15. pantā minēto mērķu īstenošanai, vēršas Pasažieru informācijas nodaļā ar motivētu pieprasījumu.

(2) Pasažieru informācijas nodaļa saņemto pieprasījumu pārsūta attiecīgās dalībvalsts Pasažieru informācijas nodaļai, cik drīz vien iespējams. Dalībvalsts atbildi Pasažieru informācijas nodaļa dara zināmu pieprasījumu iesniegušajai iestādei iespējami īsākā laikā.

(3) Ja jārikojas nekavējoties, lai novērstu teroraktu vai reālu personas dzīvības vai veselības apdraudējumu, kompetentās iestādes var vērsties ar motivētu lūgumu par pasažieru datu izsniegšanu dalībvalsts Pasažieru informācijas nodaļā, vienlaikus minētā lūguma kopiju nosūtīt arī nacionālajai Pasažieru informācijas nodaļai.

(4) Par saskaņā ar šā likuma 9. panta trešo daļu individualizēti pārbaudītu datu atbilstību Pasažieru informācijas nodaļa nosūta ziņas attiecīgo dalībvalstu pasažieru informācijas nodaļām, ja ir pamats uzskatīt, ka šie pasažieru dati var palīdzēt dalībvalstij novērst vai atklāt noziegumus, kas saistīti ar terorismu, smagus noziegumus vai novērst valsts drošības apdraudējumu.

(5) Šajā pantā minētie nosacījumi par datu apmaiņu ar dalībvalstīm ir attiecināmi arī uz starptautiskajām organizācijām un to aģentūrām.

(6) Ja Eiropols pieprasījumu par pasažieru datu izsniegšanu nosūta ar Latvijas valsts vienības starpniecību, tā attiecīgo pieprasījumu pārsūta Pasažieru informācijas nodaļai.

(10.05.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 25.05.2018.)

15.² pants. Nosacījumi pasažieru datu nosūtīšanai trešām valstīm

Pasažieru datus trešai valstij var nosūtīt, atsevišķi izvērtējot katru individuālo gadījumu, ja:

- 1) tiek ievērotas vispārējās datu aizsardzības prasības attiecībā uz datu nosūtīšanu trešām valstīm;

2) datu nosūtīšana atbilst šā likuma 15. pantā noteiktajam mērķim;

3) trešā valsts piekrīt datus nenosūtīt citai trešai valstij, izņemot gadījumu, kad datu nosūtīšana atbilst šā likuma 15. pantā noteiktajam mērķim un ir saņemta Pasažieru informācijas nodaļas piekrišana datu nosūtīšanai;

4) trešā valsts apņemas nekavēties, bet ne vēlāk kā 72 stundu laikā informēt Pasažieru informācijas nodaļu par datu nosūtīšanu citai trešai valstij gadījumos, kad datu nosūtīšana citai trešai valstij ir nepieciešama, lai novērstu teroraktu vai reālu personas dzīvības vai veselības apdraudējumu un nav iespējams laikus saņemt Pasažieru informācijas nodaļas piekrišanu.

(10.05.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 25.05.2018.)

16. pants. Pieprasījuma izskatīšanas kārtība

(1) Pēc šā likuma 15. pantā minētā pieprasījuma saņemšanas Pasažieru informācijas nodaļa 30 dienu laikā izvērtē pieprasījumā norādīto informāciju un pamatojumu un atsakās izsniegt pieprasītos pasažieru datus, ja to izsniegšana var:

1) kaitēt Latvijas valsts suverenitātei un drošībai;

2) apdraudēt Latvijā veikta operatīvās darbības procesa vai kriminālprocesa mērķa sasniegšanu;

3) apdraudēt personas dzīvību, veselību vai citas likumiskās intereses.

(1¹) Ja nav konstatēts neviens no šā panta pirmajā daļā minētajiem atteikuma iemesliem, Pasažieru informācijas nodaļa saņemto pieprasījumu nekavējoties, bet ne vēlāk kā triju darbdienu laikā iesniedz izvērtēšanai rajona (pilsētas) tiesā pēc iestādes atrašanās vietas.

(2) Tiesnesis pārliecinās, vai pieprasījumā ir norādīta šā likuma 11. pantā minētā informācija, izvērtē tajā ietverto pamatojumu un lemj par piekrišanu datu izsniegšanai.

(3) Tiesnesis papildus izvērtē turpmāk minētos apstākļus un nedod piekrišanu pieprasīto pasažieru datu izsniegšanai, ja:

1) pieprasīto pasažieru datu izsniegšana ir acīmredzami nesamērīga ar norādīto mērķi vai nepiemērota tā sasniegšanai;

2) pieprasījuma iesniedzējs nav kompetentais subjekts pasažieru datu apmaiņas jomā;

3) pasažieru datu izsniegšana neatbilst fizisko personu datu aizsardzības prasībām attiecībā uz datu nodošanu citām valstīm.

(4) Ja tiesnesim trūkst informācijas, kas nepieciešama jautājuma par piekrišanu izlemšanai, viņš lūdz Pasažieru informācijas nodaļu pieprasīt no pieprasījuma iesniedzēja papildu informāciju.

(5) Piekrišanu pasažieru datu izsniegšanai no reģistra, kā arī atteikumu tiesnesis noformē atsevišķa dokumenta vai rezolūcijas veidā. Tiesneša lēmums nav pārsūdzams.

(6) Pasažieru informācijas nodaļa, izsniedzot pieprasītos pasažieru datus no reģistra, ievēro šā likuma 13. pantā noteiktos termiņus. Steidzamos gadījumos Pasažieru informācijas nodaļa pieprasītos pasažieru datus no reģistra izsniedz, ievērojot šā likuma 14. panta nosacījumus.

(7) Ja tiesnesis ir atzinis, ka pasažieru datu izsniegšana no reģistra steidzamības kārtā nav pamatota, Pasažieru informācijas nodaļa nekavējoties izbeidz to izsniegšanu, kā arī informē pieprasījuma iesniedzēju, aicinot to nekavējoties dzēst saņemtos pasažieru datus.

(8) Par pasažieru datu nosūtīšanu uz trešo valsti Pasažieru informācijas nodaļa nekavējoties informē datu aizsardzības speciālistu.

(9) Ja Pasažieru informācijas nodaļa šā panta pirmajā daļā minētos apstākļus konstatē pēc tam, kad ir uzsākta

pieprasīto pasažieru datu izsniegšana, tā var izbeigt attiecīgo datu izsniegšanu un par to informē pieprasījuma iesniedzēju.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 10.05.2018. likumu, kas stājas spēkā 25.05.2018.)

17. pants. Atbilde uz ārvalsts vai starptautiskās organizācijas pieprasījumu

Atbildi uz ārvalsts kompetentās iestādes vai starptautiskās organizācijas vai tās aģentūras pieprasījumu izsniegt pasažieru datus no reģistra nosūta tādā pašā veidā, kādā pieprasījums saņemts. Informācijas apmaiņa notiek valodā, kura tiek izmantota attiecīgajā sadarbības kanālā.

(10.05.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 25.05.2018.)

18. pants. Pasažieru datu izsniegšana no reģistra starptautiskās sadarbības krimināltiesiskajā jomā ietvaros

Starptautiskās sadarbības krimināltiesiskajā jomā ietvaros izteikto lūgumu izsniegt pasažieru datus no reģistra izskata atbilstoši starptautisko sadarbību krimināltiesiskajā jomā regulējošu normatīvo aktu prasībām, ņemot vērā šajā likumā noteiktos pasažieru datu izsniegšanas nosacījumus.

V nodaļa Fizisko personu datu aizsardzības papildu prasības

19. pants. Pasažieru datu apstrādes prasības

(1) Pasažieru informācijas nodaļa veic pasažieru datu apstrādi atbilstoši vispārējām fizisko personu datu aizsardzības prasībām.

(2) Aizliegts apstrādāt pasažieru datus, kas atklāj personas rasi, etnisko vai sociālo izcelsmi, politiskos uzskatus, reliģisko pārliecību vai citu ticību, dalību arod biedrībās, ģenētiskās īpatnības, informāciju par personas veselības stāvokli, seksuālo dzīvi vai dzimumorientāciju, kā arī citus īpašu kategoriju personas datus.

(3) Ja gaisa pārvadātājs iekļaušanai reģistrā ir nosūtījis pasažieru datus, kas nav minēti šā likuma 4. pantā, kā arī ziņas, kas satur īpašu kategoriju personas datus, tie pēc attiecīgās informācijas saņemšanas tiek nekavējoties automatizēti un neatgriezeniski dzēsti.

(4) Pasažieru informācijas nodaļas īstenotās personas datu apstrādes uzraudzību veic Datu valsts inspekcija atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām prasībām.

(5) Ja personas datu pārkāpums var radīt būtisku personas datu aizsardzības apdraudējumu vai nelabvēlīgi ietekmēt datu subjekta privātumu, Pasažieru informācijas nodaļa par šādu pārkāpumu nekavējoties, bet ne vēlāk kā triju darbdienu laikā paziņo datu subjektam un Datu valsts inspekcijai.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 10.05.2018. likumu, kas stājas spēkā 25.05.2018.)

20. pants. Pasažieru informēšanas pienākums

Gaisa pārvadātāji nodrošina, ka to apkalpoto gaisa kuģu pasažieriem viegli pieejamā un saprotamā formā tiek sniegta informācija par šā likuma 4. pantā minēto ziņu nosūtīšanu iekļaušanai reģistrā.

21. pants. Pasažieru datu apstrādes reģistrēšana

(1) Reģistrā tiek uzskaitīta katra pasažieru datu apstrāde.

(2) Pasažieru informācijas nodaļa reģistrē pasažieru datu izsniegšanas pieprasījumus un uz tiem sniegtās atbildes.

(3) Šā panta pirmajā un otrajā daļā minēto informāciju par pasažieru datu apstrādes reģistrēšanu glabā piecus gadus.

22. pants. Datu aizsardzības speciālists

(1) Datu aizsardzības speciālists ir Drošības policijas iecelta amatpersona, kas atbild par pasažieru datu apstrādes uzraudzību un datu aizsardzības pasākumu ieviešanu.

(2) Datu aizsardzības speciālists atbilst vispārējā fizisko personu datu aizsardzības regulējumā noteiktajām prasībām šādam speciālistam.

(3) Šajā likumā noteikto uzdevumu izpildei datu aizsardzības speciālistam ir tiesības piekļūt reģistrā apstrādājamiem pasažieru datiem un informācijai par reģistrā veiktajām darbībām.

(4) Ja ir pamats uzskatīt, ka pasažieru datu apstrāde nav bijusi likumīga, datu aizsardzības speciālists par to var ziņot Datu valsts inspekcijai.

(5) Jautājumos, kas saistīti ar tā personas datu apstrādi reģistrā, datu subjekts var sazināties vienīgi ar datu aizsardzības speciālistu.

(10.05.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 25.05.2018.)

Pārejas noteikums

Likuma 5. pantā noteikto pienākumu nosūtīt pasažieru datus iekļaušanai reģistrā gaisa pārvadātāji sāk pildīt ne vēlāk kā 2017. gada 1. septembrī.

Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvu

(10.05.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 25.05.2018.)

Likumā iekļautas tiesību normas, kas izriet no Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 27. aprīļa direktīvas (ES) 2016/681 par pasažieru datu reģistra (PDR) datu izmantošanu teroristu nodarījumu un smagu noziegumu novēršanai, atklāšanai, izmeklēšanai un saukšanai pie atbildības par tiem.

Gaisa kuģu pasažieru datu apstrādes likuma pielikums

(Pielikums 10.05.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 25.05.2018.)

Noziedzīgi nodarījumi, kuru novēršanai un atklāšanai pieļaujama pasažieru datu apstrāde:

- 1) dalība noziedzīgā organizācijā;
- 2) cilvēku tirdzniecība;
- 3) bērnu seksuālā izmantošana un bērnu pornogrāfija;
- 4) narkotisko un psihotropo vielu nelikumīga tirdzniecība;
- 5) ieroču, munīcijas un sprāgstvielu nelikumīga tirdzniecība;
- 6) korupcija;
- 7) krāpšana, tostarp tāda, kas skar Eiropas Savienības finanšu intereses;
- 8) noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšana un naudas, tostarp *euro*, viltošana;
- 9) datornoziegumi un kibernoziegumi;
- 10) noziegumi pret vidi, tostarp apdraudētu dzīvnieku un augu sugu un šķirņu nelikumīga tirdzniecība;

- 11) nelikumīgas ieceļošanas un uzturēšanās veicināšana;
- 12) slepkavība vai smagu miesas bojājumu nodarīšana;
- 13) cilvēku orgānu un audu nelikumīga tirdzniecība;
- 14) personu nolaupīšana, nelikumīga brīvības atņemšana un ķīlnieku sagrābšana;
- 15) organizēta un bruņota laupīšana;
- 16) kultūras priekšmetu, tostarp senlietu un mākslas darbu, nelikumīga tirdzniecība;
- 17) izstrādājumu viltošana un pirātisms;
- 18) administratīvu dokumentu viltošana un nelikumīga tirdzniecība;
- 19) hormonu un citu augšanas stimulatoru nelikumīga tirdzniecība;
- 20) kodolmateriālu vai radioaktīvu materiālu nelikumīga tirdzniecība;
- 21) izvarošana;
- 22) noziegumi, kuri ietilpst Starptautiskās krimināltiesas jurisdikcijā;
- 23) gaisa kuģu vai kuģu sagrābšana;
- 24) sabotāža;
- 25) zagtu transportlīdzekļu tirdzniecība;
- 26) rūpnieciskā spiegošana.

Likums stājas spēkā 2017. gada 3. aprīlī.

Likums Saeimā pieņemts 2017. gada 19. janvārī.

Valsts prezidents R.Vējonis

Rīgā 2017. gada 7. februārī